\X0/030213

 $\label{eq:http://physicsweb.org/article/news/7/2/13} $$2003/02/26$$

یک گام نزدیکتر به مدارها ی فتونیکی

اهـميت ِ استفاده از نور به جا ي الكترون در انتقال ِ دادهها در مخابرات ِ سريع، مرتباً دارد زياد مي شود. يك ى از چالشها ي عمده ي فتونيك تركيب كردن ِ اجزا ي دست كارى كننده ي نور، با تراشهها ي معمولى است. كِرى واهالا [1] و هم كاران َ ش از مئسسه ي فناورى ي كَليفُرنيا [2] ميكروتشديد گرها ي بَرتراشه اى ساخته اند، كه ضريب Q يشان ده هزار بار بزرگ تر از ابزارها ى فعلى است [3].

تشدیدگرها بهگستردهگی در الکترونیک، میکروموج، و اپتیک به کار میروند. طی دهه ی اخیر، علاقه به تشدیدگرها ی بَرتراشه زیاد شده. اما ضریب Q ی این تشدیدگرها به حدود ده هزار محدود بوده است، در حال ی که برا ی بسیار ی از کاربردها Q باید چند مرتبه ی بزرگی بیشتر باشد. ضریب Q نشانه ی کیفیت سستمها ی تشدید است، هر چه Q بیشتر باشد سیستم بهتر است.

واهالا و هم کاران میکروکاواکها ی چنبرهای یی رو ی ویفِرها ی سیلیسیمی ساخته اند، که ضریب Q پیشان بیش از صد میلیون است. این کاواک نور را در وجه گالری یِ نجوا محصور می کند، که در آن نور به خاطر بازتابش درونی ی کلی، لبه کاواک را با بس آمدِ تشدیدها ی دقیق ی دور می زند.

این ابزارها را روی ویفِرهایِسیلیسیم ی ساخته اند که یک پوشش سیلیسیم دی اکسید دارند. این پژوهشگران ساختار را با استفاده از فتولیتوگرافی، روشها یِ استاندارد ِ کندن، و عملیات ِ لیزری می سازند. در این روش لبه ها یِ این ابزار هموار می ماند (که این برا یِ محصورشده گی ی کارا یِ نور ضروری است) و لایه یِ سیلیسیم دی اکسید ِ نگه دارنده هم آسیب نمی بیند.

از این ابزارها می شود در کاربردها ی گسترده ای استفاده کرد، از جمله در آشکارگرها ی

X0/030213 Y

اپتیکی و لیزرها یِ میکروتراشه ای. چون برا یِ ساختن یاین میکروتشدیدگرها روشها یِ استاندارد یفرآوری به کار می رود، می شود آنها را در مقیاس یزیاد تولید کرد. واهالا به فیزیکس وِب [4] گفت: "به علاوه می شود اینها را با چیزها یِ دیگر ی مثل مدارها یِ الکترونیک هم ترکیب کرد." این گروه امیدوار است بتواند ضریب Q یِ این ابزار را باز هم بهتر کند. واها لا می گوید: "امیدوار ایم بتوانیم آن را از یک میلیارد هم بیش ترکنیم."

- [1] Kerry Vahala
- [2] California Institute of Technology
- [3] Nature **421** 925
- [4] PhysicsWeb